

Jaarverslag 2015

Maart 2016

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
1. Inleiding	7
2. Wat wilden we bereiken?	9
2.1 Onderzoek	9
2.2 Rekenschap.....	9
3. Wat hebben we gedaan?	11
3.1 Onderzoek	11
3.2 Inventariseren onderzoeksonderwerpen	14
3.3 Bekendheid van de rekenkamercommissie	16
3.4 Overige activiteiten	16
4. Wat heeft dat gekost?	19
4.1 Totale baten	19
4.2 Totale kosten per kostensoort	20
4.3 Kosten per gemeente	21
4.4 Overschrijding of onderschrijding per gemeente	22
4.5 Voorziening.....	23
Bijlage 1 Nevenactiviteiten leden rekenkamercommissie	25

Voorwoord

Graag bied ik u het jaarverslag 2015 van de rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand aan. Hierin geven wij een overzicht van onze activiteiten in 2015 en de kosten en baten die hieraan verbonden waren. Bij het uitvoeren van de activiteiten hebben wij ons gehouden aan het Jaarplan 2015 van de rekenkamercommissie. Met de onderzoeken ondersteunen we de raad bij zijn controlerende en kaderstellende rol.

Zoals gebruikelijk hebben wij ook in 2015 veel afstemming gezocht met (een afvaardiging) van de raden van de negen deelnemende gemeenten. Soms hebben we op verzoek van een raad afgeweken van het onderzoeksprogramma uit het Jaarplan 2015. Zo zijn diverse doorwerkingsonderzoeken op verzoek vanuit de raden niet uitgevoerd of uitgesteld naar 2016 (voor de details verwijs ik u naar paragraaf 3.1 en paragraaf 4.2).

In 2015 hebben wij nog meer dan andere jaren gemerkt dat het voor sommige raden lastig is om (breed gedragen) onderzoeksonderwerpen aan te dragen. In het najaar van 2015 heeft de rekenkamercommissie daarom zelf een lijst opgesteld met suggesties voor mogelijke onderzoeksonderwerpen. Diverse onderwerpen uit de lijst hebben wij vervolgens verder uitgewerkt en per onderwerp hebben we mogelijk onderzoeksvragen opgesteld. De onderwerpen zijn gebundeld in een notitie, met als doel de raden te inspireren en te helpen bij het aandragen van onderzoeksonderwerpen. De notitie is in 2015 al besproken in enkele auditcommissies (zie paragraaf 3.2). In 2016 zal de notitie op verzoek ook besproken worden met andere (afvaardigingen van) raden.

Graag willen we de raden, colleges en ambtelijke organisaties weer hartelijk bedanken voor de medewerking aan onze onderzoeken. Wij hebben onze rol als onafhankelijk adviesorgaan van de raden ook in 2015 weer met veel plezier vervuld.

Met vriendelijke groet,

Drs. J.P.R. van Dort
Voorzitter Rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand

1. Inleiding

De onafhankelijke rekenkamercommissie heeft ten doel de gemeenteraad te ondersteunen bij zijn kaderstellende en controlerende rol. Hiertoe voert de rekenkamercommissie onderzoek uit naar het gemeentelijk beleid en formuleert zij waar mogelijk aanbevelingen voor de toekomst.

De rekenkamercommissie kan gemeentelijk beleid op drie onderdelen toetsen (art.182 Gemeentewet):

- a. Rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?
- b. Doeltreffendheid: zijn de beoogde doelen van het beleid ook daadwerkelijk behaald?
- c. Doelmatigheid: zijn de nagestreefde beleidsdoelen tegen zo gering mogelijke inzet van middelen bereikt?

Met ingang van 1 september 2008 is de rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand haar werkzaamheden gestart. Deze rekenkamercommissie is de opvolger van de drie afzonderlijke rekenkamercommissies Barneveld/Leusden/Zeewolde, Renswoude/Scherpenzeel/Woudenberg en Nijkerk. In 2009 is de gemeente Bunnik aangesloten en vanaf 1 januari 2014 de gemeente Bunschoten. De inmiddels negen raden hebben een nieuwe samenwerkingsovereenkomst getekend die per 1 januari 2014 ingegaan is. De samenwerkingsovereenkomst geldt voor een periode van zes jaar.

De rekenkamercommissie bestaat uit een externe voorzitter en vier externe leden. De commissie wordt ondersteund door twee parttime ambtelijk secretarissen/onderzoekers (elk 21 of 22 uur per week).

Zie de volgende pagina voor de samenstelling van de rekenkamercommissie.

Samenstelling van de rekenkamercommissie

De heer drs. *Jan van Dort cmc* (**voorzitter**) is organisatieadviseur en interim-manager. Ook heeft hij een zeer brede ervaring als bestuurder en als commissaris dan wel lid van de raad van toezicht van diverse maatschappelijke organisaties.

De heer drs. *Ron Kamphues* (**lid**) is adviseur op het gebied van financiën, management en organisatie en werkt in diverse gemeenten mee aan rekenkameronderzoek en ondersteunt gemeenten, bedrijven en instellingen onder meer bij het verbeteren van hun bedrijfsvoering en bedrijfsontwikkeling.

De heer dr. *Joost Scheltinga* (**lid**) heeft zowel ervaring in het bedrijfsleven, als bij de overheid, als in de universitaire onderzoeksweld. Hij is werkzaam bij de Stichting Bodemsanering NS en lid van de gemeenteraad van de gemeente Utrechtse Heuvelrug.

Mevrouw ir. *Ine van de Vlierd EMFC RC* (**lid**) is na een studie Technische Bedrijfskunde en een postdoctorale opleiding tot Controller werkzaam als strategisch financieel adviseur bij een gemeente. Ze is tevens lid van de rekenkamercommissie van de Utrechtse Heuvelrug.

De heer drs. *Michel Visser* (**lid**) is directeur Maatschappelijke Ontwikkeling bij een gemeente. Daarvoor vervulde hij diverse functies bij het ministerie van BZK.

Mevrouw drs. *Bea Meijboom* werkt sinds 1 oktober 2008 als **secretaris/onderzoeker** bij de rekenkamercommissie. Zij is bestuurskundige en heeft tien jaar werkervaring bij de gemeente Vleuten-De Meern en de gemeente Utrecht. Zij heeft daar ervaring opgedaan zowel met verschillende beleidsterreinen als met onderzoek.

Mevrouw ir. *Ingrid Spoor* werkt sinds 1 november 2011 als **secretaris/onderzoeker** bij de rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand. Daarvoor heeft zijn in de gemeente Veenendaal gewerkt als secretaris van de rekenkamercommissie. Ook is zij werkzaam geweest als planning en controlmedewerker bij Wageningen UR.

2. Wat wilden we bereiken?

2.1 Onderzoek

De rekenkamercommissie heeft ten doel de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad te ondersteunen met de resultaten van haar onderzoeken. Zij toetst het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur ten aanzien van een geselecteerd beleidsterrein op rechtmatigheid, doeltreffendheid en/of doelmatigheid.

De rekenkamercommissie wil met haar rapporten leer- en verbeterprocessen stimuleren, zodat de gemeenten effectiever en efficiënter kunnen werken. Hiertoe doet zij aanbevelingen aan de gemeenteraad. Om het draagvlak te vergroten treedt de rekenkamercommissie tussentijds in overleg met (een delegatie vanuit) de gemeenteraden over onderzoeksonderwerpen, de daaruit voortvloeiende onderzoeksvoorstellen en over de voortgang van het onderzoek. In de meeste gemeenten is inmiddels een auditcommissie, afstemmingsoverleg of begeleidingscommissie.

Ook lichten de voorzitter en de onderzoekskoördinator de onderzoeksrapporten met de conclusies en aanbevelingen toe bij de behandeling in de raadscommissie. Twee tot drie jaar na het uitbrengen van het onderzoeksrapport kijkt de rekenkamercommissie vervolgens wat er gebeurd is met de aanbevelingen die de raad overgenomen heeft. Zo'n doorwerkingsonderzoek doen wij enerzijds om voor de gemeenteraad de implementatie van de aanbevelingen te bewaken en anderzijds om de effectiviteit van de eigen aanbevelingen te meten. In overleg met een afvaardiging van de raden kan de rekenkamercommissie soms ook besluiten om een bepaald doorwerkingsonderzoek niet te doen als men van mening is dat het zinvoller is om het beschikbare budget voor onderzoek te gebruiken om een nieuw onderzoek te starten. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als het beleid door ontwikkelingen achterhaald is.

2.2 Rekenschap

De rekenkamercommissie draagt bij aan het afleggen van verantwoording (rekenschap) van het gemeentebestuur aan de burgers. Deze verantwoording legt ze af door:

- *het publiceren van verantwoordingsinformatie* in de vorm van onderzoeksrapporten. Deze rapporten zijn opgesteld voor de gemeenteraden en zijn openbaar en toegankelijk voor zowel de gemeenteraden als voor de burgers en organisaties. Met haar onderzoeksrapporten wil de rekenkamercommissie het publieke debat in de gemeenten stimuleren en wil zij hieraan bijdragen;
- *bekendheid te geven aan haar bestaan, werkwijze, activiteiten en producten*, zoals onderzoeksrapporten, nieuwsbrieven en persberichten. De communicatie van de rekenkamercommissie richt zich hierbij zowel op de gemeentelijke instanties (de gemeenteraden, de colleges en ambtelijke organisaties) als de burgers en organisaties uit de betrokken gemeenten.

In hoofdstuk 3 staat beschreven hoe dit in 2015 tot uitvoering is gebracht.

3. Wat hebben we gedaan?

3.1 Onderzoek

In 2015 heeft de rekenkamercommissie diverse (voor)onderzoeken en doorwerkingsonderzoeken uitgevoerd.

Onderzoeken

In 2015 hebben wij diverse onderzoeken afgerond. De eindrapporten van de afgeronde onderzoeken zijn aangeboden aan de betreffende gemeenteraden en zijn gepubliceerd op de website www.rkvalleienveluwerand.nl. Ook zijn enkele onderzoeken in 2015 gestart, maar nog niet afgerond. In 2016 gaan we uiteraard verder met deze onderzoeken (zie het jaarplan 2016 van de rekenkamercommissie).

Doorwerkingsonderzoeken

In 2015 heeft de rekenkamercommissie ook diverse doorwerkingsonderzoeken gedaan. Tijdens een doorwerkingsonderzoek kijkt de rekenkamercommissie wat er twee tot drie jaar na het uitbrengen van het onderzoeksrapport is gebeurd met de aanbevelingen die de raad heeft overgenomen.

Onderzoek 2015	
Afgeronde onderzoeken in 2015	Gemeenten
<p>Digitale dienstverlening</p> <p><u>Barneveld</u> Op verzoek van de auditcommissie van Barneveld is in 2015 een onderzoek naar digitale dienstverlening uitgevoerd. De resultaten van het onderzoek zijn eind september 2015 aangeboden aan de raad. De raad heeft in november 2015 de aanbevelingen van de rekenkamercommissie overgenomen.</p> <p><u>Zeewolde</u> Het onderzoek in Zeewolde is uitgevoerd op verzoek van een delegatie vanuit de gemeenteraad. Het onderzoek is hierbij toegesneden op Zeewolde. Tijdens het vooronderzoek bleek dat de gemeente Zeewolde het goed doet op het gebied van digitale dienstverlening. De rekenkamercommissie zag geen meerwaarde voor een verdergaand onderzoek. Daarom is het onderzoek in overleg met een delegatie vanuit de raad beperkt gebleven tot een inventariserend onderzoek. De bevindingen en conclusies van dit inventariserende onderzoek zijn half december 2015 in een rekenkamerbrief gerapporteerd aan de gemeenteraad van Zeewolde.</p>	Barneveld en Zeewolde
<p>Regionale samenwerking</p> <p>In 2014 is de rekenkamercommissie gestart met een onderzoek naar regionale samenwerking in Nijkerk. Het onderzoek is in 2015 afgerond en in juni 2015 is het eindrapport aan de gemeenteraad aangeboden. Het onderzoek is uitgevoerd op verzoek van de auditcommissie. In oktober 2015 is het rapport besproken in de raadscommissie. De raadscommissie was van mening dat de aanbevelingen niet direct overgenomen moeten worden en dat er geen besluitvorming over de aanbevelingen in de raad hoeft plaats te vinden. Wel heeft de raadscommissie afgesproken dat de auditcommissie en het college met elkaar in overleg moeten gaan over hoe de aanbevelingen meegenomen kunnen worden bij de ontwikkelingen op het gebied van regionale samenwerkingen.</p>	Nijkerk

<p>Doorwerking Regionale samenwerking</p> <p>In 2012 heeft de rekenkamercommissie onderzoek uitgevoerd naar regionale samenwerking in de gemeenten Zeewolde, Scherpenzeel, Woudenberg en Bunnik. Volgens het jaarplan 2015 van de rekenkamercommissie zou in 2015 een doorwerkingsonderzoek naar dit onderwerp plaatsvinden in deze gemeenten. Hieronder treft u de voortgang per gemeente aan van het betreffende doorwerkingsonderzoek.</p> <p><u>Zeewolde</u></p> <p>In 2015 is het doorwerkingsonderzoek naar regionale samenwerking in Zeewolde uitgevoerd. Op verzoek van de raad zijn in het doorwerkingsonderzoek tevens de laatste ontwikkelingen t.a.v. regionale samenwerkingen in andere gemeenten meegenomen. In november 2015 zijn de bevindingen en conclusies van het doorwerkingsonderzoek gerapporteerd aan de gemeenteraad. De raad heeft de rapportage ter kennisname ontvangen.</p> <p><u>Woudenberg</u></p> <p>De rekenkamercommissie heeft besloten het doorwerkingsonderzoek naar regionale samenwerking in Woudenberg niet uit te voeren. Het college heeft begin 2015 in een korte schriftelijke reactie aangegeven dat zij alle aanbevelingen van de rekenkamercommissie uit 2012 opgevolgd heeft. Op 22 januari 2015 heeft de auditcommissie daarom aangegeven geen voorstander te zijn van dit doorwerkingsonderzoek. In plaats daarvan wil de auditcommissie het onderzoeksbudget reserveren voor een nieuw onderzoek. De rekenkamercommissie sluit zich daarbij aan.</p> <p><u>Scherpenzeel</u></p> <p>Gegeven het beperkte onderzoeksbudget van Scherpenzeel heeft de rekenkamercommissie de auditcommissie van Scherpenzeel voorgesteld om het doorwerkingsonderzoek naar regionale samenwerking te laten vervallen en het budget van dit onderzoek te gebruiken voor de start van een nieuw onderzoek. De auditcommissie heeft hiermee ingestemd. Op verzoek vanuit de auditcommissie is het beschikbare onderzoeksbudget voor 2015 doorgeschoven naar 2016, omdat men op dat moment geen geschikt onderzoeksobject kon aandragen.</p> <p><u>Bunnik</u></p> <p>In de gemeente Bunnik is het doorwerkingsonderzoek nog niet opgestart in 2015, omdat de gemeente Bunnik op dat moment nog bezig was met het uitvoeren van de aanbevelingen van de rekenkamercommissie. Inmiddels is bekend dat de raad van Bunnik de Kadernota Verbonden Partijen in januari 2016 aangenomen heeft. Het doorwerkingsonderzoek van de rekenkamercommissie zal daarom starten in februari 2016.</p>	<p>Zeewolde <i>(uitgevoerd)</i></p> <p>Woudenberg en Scherpenzeel, <i>(wordt niet uitgevoerd)</i></p> <p>Bunnik <i>(uitvoeren in 2016)</i></p>
<p>Doorwerking (Risicomanagement) grondbeleid</p> <p>In 2012 heeft de rekenkamercommissie in Nijkerk, Leusden en Zeewolde een onderzoek uitgevoerd naar het risicomanagement bij het grondbeleid. In 2013 is in Woudenberg een onderzoek uitgevoerd naar het grondbeleid.</p> <p><u>Leusden en Nijkerk</u></p> <p>In 2015 heeft de rekenkamercommissie doorwerkingsonderzoeken uitgevoerd in de gemeenten Leusden en Nijkerk. De raad van Nijkerk is in mei 2015 per brief geïnformeerd over de conclusies van het doorwerkingsonderzoek. De raad van Leusden is in oktober 2015 per brief geïnformeerd.</p> <p><u>Zeewolde en Woudenberg</u></p> <p>In het jaarplan 2015 van de rekenkamercommissie stond voor de gemeenten Zeewolde en Woudenberg een doorwerkingsonderzoek opgenomen naar (het risicomanagement bij) het grondbeleid. Vanuit de gemeenteraad van Zeewolde werd echter aangegeven dat men tegenwoordig goed geïnformeerd wordt over het grondbeleid en er ook een nieuwe nota grondbeleid opgesteld is, conform de aanbevelingen van de rekenkamercommissie uit 2012. Het college van Woudenberg heeft de raad begin 2015 via een korte notitie laten weten dat zij alle aanbevelingen van de rekenkamercommissie uit 2013 overgenomen heeft. Vanuit de raden van beide gemeenten is daarom aangegeven dat men geen voorstander is van het doorwerkingsonderzoek. De rekenkamercommissie kan zich daarin vinden. Het daardoor resterende onderzoeksbudget van beide gemeenten zal ingezet worden voor onderzoek voor de betreffende gemeenten in 2016.</p>	<p>Leusden en Nijkerk <i>(uitgevoerd)</i></p> <p>Zeewolde en Woudenberg <i>(niet uitgevoerd)</i></p>

<p>Decentralisaties</p> <p>In 2015 is op verzoek van de raad van Barneveld een onderzoek uitgevoerd naar de eerste effecten van de decentralisaties in de zorg. De onderzoeksopzet is opgesteld in overleg met de adviesraad sociaal domein en de ambtelijke organisatie. Het onderzoek is uitgevoerd door een extern bureau, in opdracht van de rekenkamercommissie. In september 2015 zijn de bevindingen, conclusies en aanbevelingen gerapporteerd aan de raad. In januari 2016 heeft de raad ingestemd met de aanbevelingen van de rekenkamercommissie.</p> <p>Het onderzoek was enigszins atypisch voor de rekenkamercommissie. In de eerste plaats, omdat het hier geen strikt ex-post onderzoek betrof. Het was een onderzoek naar de eerste bevindingen met de uitoefening van nieuwe gemeentelijke taken op het sociaal domein. Hiermee kwam de rekenkamercommissie tegemoet aan een wens van de gemeenteraad. In de tweede plaats was het geen typisch rekenkameronderzoek, omdat bij de uitvoering nauw samengewerkt werd met de gemeentelijke organisatie en de adviesraad sociaal domein. De rekenkamercommissie had bij dit onderzoek meer een coördinerende rol. Deze coördinerende rol heeft de rekenkamercommissie éénmalig opgenomen bij de opstart van het onderzoek. Bij een eventueel vervolg zal de rekenkamercommissie niet betrokken worden.</p>	<p>Barneveld</p>
<p>Doorwerking minimabeleid</p> <p>In 2011 heeft de rekenkamercommissie een onderzoek uitgevoerd naar het minimabeleid van de gemeente Nijkerk. In 2015 is het doorwerkingsonderzoek uitgevoerd. In augustus is de raad via een brief geïnformeerd over de uitkomsten van het doorwerkingsonderzoek.</p>	<p>Nijkerk</p>
<p>Plan Zuiderzee</p> <p>Het plan Zuiderzee is een nieuwbouwproject in Bunschoten-Spakenburg. Op verzoek van de gemeenteraad van Bunschoten heeft de rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar de besluitvorming rondom het plan. Centraal stond de vraag of de gemeenteraad op de juiste wijze betrokken is geweest bij de besluitvorming.</p> <p>In juni 2015 heeft de rekenkamercommissie het eindrapport met daarin de conclusies en aanbevelingen aangeboden aan de gemeenteraad. Op 17 september 2015 heeft de gemeenteraad besloten de aanbevelingen van de rekenkamercommissie over te nemen. Aanbeveling 4 is iets aangepast na een amendement.</p>	<p>Bunschoten</p>
<p>Lopende onderzoeken (afronding in 2016)</p>	
<p>Kwaliteit van de beleidsinformatie</p> <p>Voor de gemeente Leusden was het moeilijk om tot een breed gedragen onderwerpkeuze te komen. Uiteindelijk is de rekenkamercommissie op verzoek vanuit het fractievoorzittersoverleg van de gemeenteraad gestart met een onderzoek naar de kwaliteit van de beleidsinformatie. In 2015 is eerst een onderzoeksopzet opgesteld in overleg met het afstemmingsoverleg van de gemeenteraad en de raads werkgroep P&C-cyclus. Vervolgens is gestart met het onderzoek. Het onderzoek zal in 2016 afgerond worden.</p>	<p>Leusden</p>
<p>Doorwerking wijkplatforms</p> <p>In 2012 heeft de rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar de wijkplatforms in Barneveld. In de tweede helft van 2015 is gestart met het doorwerkingsonderzoek. Begin 2016 is de raad geïnformeerd over de bevindingen en conclusies van het doorwerkingsonderzoek.</p>	<p>Barneveld</p>
<p>Overige onderzoekswerkzaamheden</p>	
<p>Digitale dienstverlening</p> <p>Op verzoek van het afstemmingsoverleg van de gemeenteraad van Leusden heeft de rekenkamercommissie eind 2014 besloten een onderzoek te doen naar digitale dienstverlening in Leusden. Begin 2015 hebben wij een onderzoeksopzet opgesteld, uitgaande van de onderzoeksrichting die de leden van het afstemmingsoverleg gekozen hadden. De concept onderzoeksopzet is eerst afgestemd met de ambtelijke organisatie en vervolgens besproken in de vergadering van het afstemmingsoverleg. Tijdens deze vergadering kwam naar voren dat de gemeentelijke website in 2015 helemaal aangepast zou worden. De rekenkamercommissie heeft daarom alsnog besloten de uitvoering van dit onderzoek niet te starten in 2015. De onderzoeksopzet zal bewaard blijven en mogelijk kan het onderzoek bijvoorbeeld in 2017 alsnog uitgevoerd worden, uiteraard t.z.t. in overleg met het afstemmingsoverleg.</p>	<p>Leusden</p>

<p>Werkwijze gemeenteraad Op verzoek van de auditcommissie van Barneveld is eind 2015 gestart met de voorbereidingen van een onderzoek naar de werkwijze van de raad en de kwaliteit van de raadsvoorstellen. In 2016 wordt het onderzoek uitgevoerd.</p>	<p>Barneveld</p>
<p>Decentralisaties in het sociaal domein In het najaar van 2015 heeft de Algemene Rekenkamer onze rekenkamercommissie gevraagd om samen onderzoek te doen naar de gevolgen van de drie decentralisaties in de praktijk in Zeewolde. In november en december 2015 hebben de rekenkamercommissie en de Algemene Rekenkamer hierover oriënterende gesprekken gevoerd met de gemeentesecretaris, inhoudelijke ambtelijke ambtenaren, de wethouder en enkele raadsleden om te bepalen of een dergelijk onderzoek op dit moment een meerwaarde heeft. Begin 2016 zal de rekenkamercommissie bepalen of een onderzoek over de drie decentralisaties in Zeewolde uitgevoerd zal worden en zo ja, wanneer. Mocht besloten worden om geen onderzoek te doen naar de drie decentralisaties, dan zal de rekenkamercommissie in overleg met een afvaardiging van de gemeenteraad een ander onderwerp kiezen voor onderzoek in 2016.</p>	<p>Zeewolde</p>

3.2 Inventariseren onderzoeksonderwerpen

Onderzoek op verzoek vanuit de raad

Hoewel de rekenkamercommissie onafhankelijk is, staat zij open voor verzoeken vanuit de raden. Voordat wij een onderzoek starten is er in principe overleg met een delegatie vanuit de raad om te vragen of er suggesties zijn voor onderzoeksonderwerpen. Als een onderwerp raadsbreed gedragen wordt, zal de rekenkamercommissie vrijwel altijd besluiten om dit onderwerp te onderzoeken. Mocht er geen raadsbreed gedragen onderwerp zijn, dan zal de rekenkamercommissie zelf een onderwerp kiezen. De rekenkamercommissie is onafhankelijk en kan daarom zelfstandig besluiten welke onderwerpen zij gaat onderzoeken.

Zoals ook al blijkt uit paragraaf 3.1 zijn in 2015 in de gemeenten Bunnik, Barneveld, Leusden, Nijkerk en Zeewolde onderzoeken uitgevoerd op verzoek van (een delegatie vanuit) de raad. In 2015 heeft de rekenkamercommissie bij (de auditcommissies van) de gemeenteraden van Barneveld, Nijkerk, Renswoude, Scherpenzeel en Woudenberg ook al onderzoeksonderwerpen geïnventariseerd voor het jaarplan 2016. Voor de gemeenten Barneveld en Woudenberg zijn naar aanleiding hiervan inmiddels al onderzoeksonderwerpen voor 2016 bepaald (zie jaarplan 2016 van de rekenkamercommissie)¹.

Notitie met mogelijke onderzoeksonderwerpen

In de praktijk blijkt dat raden het vaak lastig vinden om een (breed gedragen) onderzoeksonderwerp aan te dragen. In het najaar van 2015 heeft de rekenkamercommissie daarom diverse onderzoeksonderwerpen uitgewerkt die mogelijk interessant zijn. Per onderwerp hebben wij mogelijk onderzoeksvragen opgesteld. Deze onderwerpen zijn gebundeld in een notitie, met als doel de raden te inspireren en te helpen bij het aandragen van onderwerpen.

De notitie met mogelijke onderzoeken is in 2015 al besproken in de auditcommissies van Barneveld en Nijkerk. Naar aanleiding hiervan heeft de gemeenteraad van Barneveld gekozen voor een onderzoek naar de kwaliteit van de raadsvoorstellen (start eind 2015) en

¹ In 2016 zal de rekenkamercommissie in overleg treden met (een delegatie van) de gemeenteraden van Bunschoten, Leusden, Nijkerk, Renswoude, Scherpenzeel en Zeewolde. Zie jaarplan 2016 van de rekenkamercommissie.

een onderzoek naar het risicomanagement bij de drie decentralisaties (start tweede helft van 2016). De auditcommissie van Nijkerk kon nog geen keuze maken, maar heeft naar aanleiding van de notitie aan de rekenkamercommissie gevraagd om drie onderwerpen nog nader uit te werken: 1) Sportbeleid; 2) duurzaamheid en 3) informatieveiligheid en privacy van inwoners hierbij. De rekenkamercommissie gaat hiermee aan de slag en in 2016 zal de auditcommissie vervolgens een voorkeur uitspreken voor één van deze drie onderwerpen voor onderzoek in 2016.

Met de auditcommissie van Scherpenzeel is afgesproken dat de notitie met onderzoeksonderwerpen besproken zal worden in de vergadering van de auditcommissie van juni 2016. In 2016 zal de notitie zo nodig ook voorgelegd worden aan (delegaties van) de andere raden om hen te inspireren bij het bepalen van onderzoeksonderwerpen.

Kleinere onderzoeken Renswoude, Scherpenzeel en Woudenberg

In 2015 heeft de rekenkamercommissie zich georiënteerd op de mogelijkheid om haar onderzoek beter te laten aansluiten op de wensen van de gemeenten Renswoude, Scherpenzeel en Woudenberg. Gezien het beperktere budget krijgen deze wat kleinere gemeenten binnen het samenwerkingsverband minder vaak een onderzoek. Onze ervaring is ook dat de grotere onderzoeken - die een aantal keer samen met de grotere gemeenten uitgevoerd werden - minder goed aansluiten bij de situaties van de kleinere gemeenten, ondanks dat de onderzoeken toegesneden werden op de kleinere gemeenten.

De rekenkamercommissie denkt aan de mogelijkheid om voor de kleinere gemeenten bijvoorbeeld kleinere onderzoeken uit te voeren, die meer specifiek afgestemd zijn op deze gemeenten. Een klein onderzoek kan bijvoorbeeld bestaan uit slechts één of twee specifieke onderzoeksvragen die dan ook minder theoretisch behandeld kunnen worden. Voordeel hiervan is dat een dergelijk onderzoek direct in kan spelen op een vraag die leeft (bij de raad). Ook kan een klein onderzoek in minder tijd en met minder geld uitgevoerd worden, waardoor er verspreid over de jaren meer onderzoeken mogelijk zijn.

Op initiatief van de rekenkamercommissie hebben wij hierover op 1 april 2015 overleg gehad met de afzonderlijke griffiers van de gemeenten Renswoude, Scherpenzeel en Woudenberg. Vervolgens hebben wij hierover een memo opgesteld voor de raden van de betreffende gemeenten. De rekenkamercommissie wil graag suggesties voor (kleine) onderzoeken ontvangen vanuit de raden.

Scherpenzeel

Het memo van de rekenkamercommissie is in juni 2015 besproken in het presidium van Scherpenzeel. Het presidium heeft gevraagd of het onderzoeksbudget doorgeschoven kan worden naar 2016. De rekenkamercommissie is hiermee akkoord gegaan. Zoals eerder in deze paragraaf al aangegeven is, zal de onderwerpselectie in juni 2016 besproken worden in de auditcommissie.

Renswoude

Op 1 september 2015 heeft de rekenkamercommissie overleg gehad met de raadscommissie Algemeen Bestuur van Renswoude over het memo en de onderwerpkeuze. Daar zijn al enkele suggesties voor onderwerpen aan de orde gekomen. Op 13 oktober 2015 heeft de raadscommissie Algemeen Bestuur nog een keer vergaderd over de onderwerpkeuze en naar aanleiding daarvan besloten om geen onderwerp aan te dragen. De onderwerpkeuze zal nogmaals besproken worden in de raadscommissie van september 2016. De rekenkamercommissie is hiermee akkoord gegaan.

Woudenberg

Op 23 september 2015 was de rekenkamercommissie aanwezig bij de auditcommissie van Woudenberg, waar het memo over de onderwerpkeuze op de agenda stond. De leden van de auditcommissie hebben aangegeven een onderzoek te willen naar de gemeentelijke dienstverlening en communicatie. Voordat het onderzoek kan starten moet de rekenkamercommissie eerst wachten op de uitkomsten van twee gemeentelijke onderzoeken: het Klanttevredenheidsonderzoek en de audit servicenormen. Beide onderzoeken zullen in de loop van 2016 afgerond worden. Daarna zal in overleg met de auditcommissie een onderzoeksopzet opgesteld worden voor het rekenkameronderzoek.

3.3 Bekendheid van de rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie wil aan zichzelf en haar activiteiten bekendheid geven bij de gemeenteraden, de gemeentelijke organisaties, maatschappelijke organisaties in de gemeenten en natuurlijk de inwoners. In 2015 hebben we de publiciteit gezocht door:

- het opstellen van persberichten voor de lokale media bij aanvang van een onderzoek en bij het openbaar maken van een rapport;
- het versturen van een nieuwsbrief (in september) aan de raden, colleges en gemeentelijke organisaties om hen te informeren over het onderzoek bij de andere gemeenten en over de voortgang van de werkzaamheden;
- het plaatsen van de onderzoeksrapporten, persberichten en nieuwsbrieven op de website www.rkvalleienveluwerand.nl. Uiteraard sturen wij de onderzoeksrapporten zodra ze gereed zijn ook naar de betreffende gemeenteraden, colleges en andere betrokkenen;
- het opstellen, publiceren en verspreiden van het jaarplan en jaarverslag van de rekenkamercommissie.

3.4 Overige activiteiten

Vergaderingen rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie heeft in 2015 vier keer vergaderd. Deze vergaderingen gaan voornamelijk over de onderzoeken die plaatsvinden. Ook de onderwerpenkeuze per gemeente vindt plaats tijdens die vergaderingen.

Vergaderingen en overleg bij de negen gemeenten

In 2015 zijn de leden van de rekenkamercommissie aanwezig geweest bij de diverse afstemmingsoverleggen en auditcommissies van de gemeenten. Ook bij de behandeling van de onderzoeksrapporten in de raadscommissies zijn vanuit de rekenkamercommissie vrijwel altijd de voorzitter, één van de leden (de onderzoekscoördinator) en één secretaris/onderzoeker aanwezig geweest.

Volgen landelijke ontwikkelingen

De secretarissen, de voorzitter en de leden volgen landelijke ontwikkelingen op het gebied van rekenkamer(onderzoek), o.a. via literatuur en internet. De secretarissen onderhouden daarnaast collegiale contacten met andere rekenkamercommissies en de landelijke kring van secretarissen van de NVRN om ervaringen uit te wisselen en relevante ontwikkelingen te volgen.

Evaluatie van onderzoek

Om de kwaliteit van de rekenkamercommissie te waarborgen voert de rekenkamercommissie evaluaties uit:

- Na elk onderzoek vraagt de rekenkamercommissie de gemeente om een evaluatieformulier in te vullen. Tevens vult het onderzoeksteam van de rekenkamercommissie een evaluatieformulier in. Verbeterpunten naar aanleiding hiervan verwerken de secretarissen in het onderzoeksprotocol van de rekenkamercommissie en/of in de checklist onderzoek (werkdocument van de secretarissen).
- Twee tot drie jaar na het uitbrengen van een onderzoeksrapport doet de rekenkamercommissie in principe een doorwerkingsonderzoek, mede om de effectiviteit van de eigen aanbevelingen te meten.

4. Wat heeft dat gekost?

In de samenwerkingsovereenkomst hebben de negen raden afspraken vastgelegd over de kosten van de rekenkamercommissie. Op basis hiervan golden voor 2015 de volgende bedragen²:

- De bijdrage per gemeente bedroeg € 1,0125 per inwoner.
- De voorzitter en de leden ontvingen een bruto urenvergoeding van € 50,60 per daadwerkelijk ingezet uur.
- De leden en de voorzitter ontvingen een reiskostenvergoeding van € 0,19 per km (reistijd wordt niet vergoed).
- De voorzitter ontving een vaste jaarlijkse vergoeding van € 1.012,- naast de vergoeding voor werkelijk ingezette uren.

Op basis van de samenwerkingsovereenkomst geldt een streven om minimaal 70% van het budget in te zetten voor onderzoek. Bedragen mogen overgeheveld worden naar een volgend jaar (tot een maximum van de helft van het jaarbudget). In de samenwerkingsovereenkomst is vastgelegd dat elke gemeente over een periode van drie jaar een inzet voor onderzoek dient te ontvangen, gelijk aan hun eigen financiële bijdrage.

4.1 Totale baten

De baten van de rekenkamercommissie in 2015 bestonden uit een bijdrage van € 1,0125 per inwoner van alle deelnemende gemeenten. De begroting ging uit van een geschat budget van € 210.600,-. Dit was gebaseerd op een inschatting van het totale aantal inwoners per 1 januari 2015. Op basis van het werkelijke aantal inwoners per gemeente bedraagt het totale budget € 211.174,-.

Tabel 1 Bijdrage per gemeente 2015

Gemeente	Begroot (€1,0125 per inwoner)	Werkelijk (€1,0125 per inwoner)
Barneveld	€ 55.133	€ 55.400
Bunnik	€ 14.950	€ 14.846
Bunschoten	€ 20.864	€ 20.909
Leusden	€ 29.310	€ 29.414
Nijkerk	€ 41.310	€ 41.374
Renswoude	€ 5.012	€ 5.038
Scherpenzeel	€ 9.639	€ 9.644
Woudenberg	€ 12.555	€ 12.638
Zeewolde	€ 21.828	€ 21.911
Totaal	€ 210.600	€ 211.174

² In de samenwerkingsovereenkomst is vastgelegd dat de gemeentelijke bijdrage per inwoner, de uurvergoeding van de leden en de voorzitter en de vaste jaarlijkse vergoeding van de voorzitter vanaf 1 januari 2015 jaarlijks geïndexeerd zullen worden op basis van de prijsmutatie Bruto Binnenlands Product (pBBP) volgens de meicirculaire van het ministerie van Binnenlandse Zaken van het voorafgaande jaar.

4.2 Totale kosten per kostensoort

De kosten van de rekenkamercommissie zijn te verdelen in de volgende kostensoorten:

- **kosten voor twee secretaris/onderzoekers**, in totaal 1,2 fte (43 uur per week). Deze zijn te verdelen in kosten voor onderzoek en kosten voor secretariewerkzaamheden. In het salaris zitten de kosten verwerkt van sociale lasten en een opslag van 50% voor de huisvesting e.d. voor de gemeente Barneveld. De kosten bedragen € 84,70 per uur en deze zijn doorberekend naar de gemeenten op basis van werkelijk bestede tijd;
- **kosten voor de voorzitter en de leden van de rekenkamercommissie + externe inhuur** van onderzoeksbureaus (te verdelen in vaste vergoeding voorzitter, vergaderkosten en onderzoekskosten);
- **overige kosten** (zoals reiskosten, verzekeringen, drukwerk, website, e.d.)

Zie tabel 2 voor een totaaloverzicht en een uitsplitsing en toelichting per kostensoort.

Tabel 2 Totale kosten 2015 per kostensoort

Kostensoort	Begroot	Werkelijk
Twee secretaris/onderzoekers	€ 145.050	€ 145.536
<i>salaris + sociale lasten+ reiskosten</i>	€ 96.700	€ 97.186
<i>opslag 50% (huisvesting e.d.)</i>	€ 48.350	€ 48.350 ³
<i>besteed aan:</i>		
- <i>onderzoek</i>	€ 101.535	€ 116.168
- <i>secretaris</i>	€ 43.515	€ 29.368
Rekenkamercommissie (voorzitter + leden) + externe inhuur	€ 57.100	€ 36.199
<i>Vaste vergoeding voorzitter</i>	€ 1.012	€ 1.012
<i>Vergaderkosten (rekenkamercommissie, auditcommissies, afstemmingsoverleggen, e.d.)</i>	€ 6.188	€ 5.277
<i>Onderzoekskosten</i>	€ 49.900	€ 29.910
Overige		
<i>(website, drukwerk, reiskosten voorzitter en leden, verzekering, etc.)</i>	€ 8.450	€ 4.792
Totaal	€ 210.600	€ 186.528

Uit de tabel blijkt dat de kosten voor de inzet voor onderzoek van de leden van de rekenkamercommissie en externe inhuur in 2015 lager waren dan gepland. Dit komt, omdat diverse geplande onderzoeken uit het jaarplan 2015 van de rekenkamercommissie op verzoek vanuit de gemeenteraden niet uitgevoerd zijn en omdat diverse onderzoeken uitgesteld zijn naar 2016:

- In de tweede helft van 2015 zou een onderzoek starten in Nijkerk, maar de leden van de auditcommissie van Nijkerk konden nog geen (breedgedragen) onderwerp aandragen.
- Het doorwerkingsonderzoek naar regionale samenwerking in Bunnik is op verzoek vanuit de raad uitgesteld naar 2016.

³ De 50% opslag is berekend over de totale salariskosten, inclusief sociale lasten, maar exclusief de onbelaste dienstreiskilometers van de secretarissen. Dit verklaart waarom de opslag iets lager is dan 50% van de totale kosten voor de secretarissen.

- De doorwerkingsonderzoeken naar regionale samenwerking in Scherpenzeel en Woudenberg zijn op verzoek vanuit de raden niet uitgevoerd.
- De doorwerkingonderzoeken naar het grondbeleid van Zeewolde en Woudenberg zijn op verzoek vanuit de raden niet uitgevoerd.

Desondanks konden de secretarissen een groter percentage van hun uren besteden aan onderzoek, zodat de doelmatigheid ook in 2015 ruim op het gewenste niveau is gebleven (zie paragraaf 4.3. voor een nadere toelichting).

Door de lagere kosten voor onderzoek door de externe leden van de rekenkamercommissie en de inhuur van externe bureaus is er in 2015 onderzoeksbudget overgebleven. Dit onderzoeksbudget wordt doorgeschoven naar 2016 (zie paragraaf 4.4. en 4.5).

4.3 Kosten per gemeente

De kosten van de rekenkamercommissie zijn te verdelen in onderzoekskosten en indirecte kosten en worden als volgt verdeeld over de gemeenten:

Onderzoekskosten

De onderzoekskosten zijn direct gerelateerd aan concrete onderzoeksactiviteiten en zijn verdeeld over de gemeenten naar werkelijk daarvoor gemaakte uren. De onderzoekskosten bestaan uit uren gemaakt door de secretaris/onderzoekers, de leden van de rekenkamercommissie en externe inhuur.

Indirecte kosten (niet-onderzoekskosten)

De indirecte kosten worden verdeeld over de gemeenten naar rato van het aantal inwoners. Het gaat hierbij om de kosten voor de volgende activiteiten:

- vergaderingen van de rekenkamercommissie (gaan hoofdzakelijk over de onderzoeken, maar worden toch tot de indirecte uren gerekend), zie tabel 2;
- het opstellen van het jaarplan en het jaarverslag van de rekenkamercommissie;
- het uitvoeren van de administratie en financiën van de rekenkamercommissie;
- de communicatie met de gemeenten over jaarplan, jaarverslag, nieuwsbrieven, e.d.;
- de vaste jaarlijkse vergoeding voor de voorzitter;
- reiskosten per km van de leden en de voorzitter van de rekenkamercommissie;
- het volgen van gemeentelijke ontwikkelingen;
- het inventariseren van onderzoeksonderwerpen bij de gemeenteraden;
- afstemming met delegaties van de verschillende raden en de aanwezigheid bij vergaderingen van bijvoorbeeld auditcommissies, afstemmingsoverleggen, raadscommissies en begeleidingscommissies.

Tabel 3 bevat een overzicht van de kosten per gemeente verdeeld naar:

- kosten voor onderzoek door de secretarissen/onderzoekers;
- kosten voor onderzoek door de voorzitter en leden van de rekenkamercommissie + de kosten voor inhuur van externe onderzoeksbureaus;
- indirecte (niet-onderzoekskosten).

Tabel 3 Kosten per gemeente 2015

Gemeente	Kosten onderzoek		Overige kosten	Totaal
	secretaris/ onderzoekers	voorzitter en leden + externe inhuur	<i>Naar rato verdeeld naar inwonersaantal</i>	
Barneveld	€ 51.965	€ 6.933	€ 10.612	€ 69.510
Bunnik	€ 940	€ 614	€ 2.844	€ 4.398
Bunschoten	€ 9.544	€ 7.306	€ 4.005	€ 20.855
Leusden	€ 19.617	€ 2.700	€ 5.634	€ 27.951
Nijkerk	€ 17.169	€ 9.709	€ 7.925	€ 34.803
Renswoude	€ 274	€ 242	€ 965	€ 1.481
Scherpenzeel	€ 280	€ 0	€ 1.847	€ 2.128
Woudenberg	€ 452	€ 0	€ 2.421	€ 2.873
Zeewolde	€ 15.926	€ 2.406	€ 4.197	€ 22.529
Totaal	€ 116.168	€ 29.910	€ 40.450	€ 186.528

Op basis van de samenwerkingsovereenkomst geldt een streven om minimaal 70% van het budget in te zetten voor onderzoek. In totaal heeft de rekenkamercommissie in 2015 78% van haar uitgaven direct besteed aan onderzoek (€ 146.078,- van de totale uitgaven van €186.528,-).

4.4 Overschrijding of onderschrijding per gemeente

Zoals eerder al opgemerkt mag de rekenkamercommissie budget overhevelen naar een volgend jaar (tot een maximum van de helft van het jaarbudget). In de samenwerkingsovereenkomst is vastgelegd dat elke gemeente over een periode van drie jaar een inzet voor onderzoek dient te ontvangen, gelijk aan hun eigen financiële bijdrage.

Tabel 4 vergelijkt de bijdrage per gemeente voor 2015 met de kosten die de rekenkamercommissie per gemeente gemaakt heeft. Zo wordt inzichtelijk welke gemeenten over 2015 een overschrijding hebben en welke gemeenten een onderschrijding. De overschrijdingen en onderschrijdingen per gemeente worden verrekend met de voorzieningen per gemeente. Zie hiervoor paragraaf 4.5.

Tabel 4 overschot of tekort per gemeente over 2015

Gemeente	bijdrage over 2015	Totale kosten 2015	Overschot of tekort over 2015
Barneveld	€ 55.400	€ 69.510	-€ 14.110
Bunnik	€ 14.846	€ 4.398	€ 10.448
Bunschoten	€ 20.909	€ 20.855	€ 54
Leusden	€ 29.414	€ 27.951	€ 1.463
Nijkerk	€ 41.374	€ 34.803	€ 6.570
Renswoude	€ 5.038	€ 1.481	€ 3.558
Scherpenzeel	€ 9.644	€ 2.128	€ 7.516
Woudenberg	€ 12.638	€ 2.873	€ 9.765
Zeewolde	€ 21.911	€ 22.529	-€ 618
Totaal	€ 211.174	€ 186.528	€ 24.646

Voor de gemeenten Barneveld en Zeewolde waren de kosten per gemeente groter dan de bijdrage. Voor deze gemeenten zijn daarom middelen onttrokken aan de voorziening van

die gemeente bij de rekenkamercommissie. Voor de overige gemeenten waren de uitgaven van de rekenkamercommissie lager dan de bijdrage per gemeente. Voor deze gemeenten zijn middelen gestort in de voorziening die de rekenkamercommissie per gemeente bijhoudt.

4.5 Voorziening

Totale voorziening

De totale voorziening van de rekenkamercommissie bedroeg eind 2014 €76.282,-. Dit bedrag bestond uit een voorziening per gemeente van in totaal €44.650,- en een algemene voorziening van €31.632,-. Het werkelijke budget voor 2015 op basis van het werkelijke aantal inwoners per 1 januari 2015 bedroeg € 211.174,-. Hiervan heeft de rekenkamercommissie in 2015 €186.528,- uitgegeven. De onderschrijding uit 2015 van €24.646,- is gestort op de voorziening van de rekenkamercommissie. De totale voorziening per 31 december 2015 bedraagt daarmee € 100.928,- (zie tabel 5).

Voorziening per gemeente

De rekenkamercommissie houdt de onderlinge verdeling van de voorziening over de gemeenten bij op basis van daadwerkelijke inzet per gemeente. Zie tabel 5 voor een overzicht van de voorziening van de rekenkamercommissie verdeeld over de gemeenten. Bij het opstellen van het onderzoeksprogramma van de rekenkamercommissie voor 2016 is al rekening gehouden met de verwachte overschrijdingen of onderschrijdingen per gemeente.

Verdeling algemene voorziening uit 2014

In 2014 heeft de rekenkamercommissie een éénmalig toetredingsbijdrage ontvangen van Bunschoten (€15.000,-) en een éénmalige bijdrage i.v.m. ziektevervanging (€ 16.632,-). In 2014 zijn deze bedragen opgenomen in de algemene voorziening van de rekenkamercommissie. Zoals toegezegd in het jaarverslag over 2014, zijn beide bedragen in 2015 naar rato verdeeld over de gemeenten, zodat deze ingezet kunnen worden voor onderzoek. Zie tabel 5.

Tabel 5 Overzicht totale voorziening rekenkamercommissie

Gemeente	Voorzieningen per 31/12/2014	Verdeling algemene voorziening uit 2014 naar rato	Overschot of tekort over 2015	Voorziening per 31/12/2015
Barneveld	€ 8.896	€ 8.298	-€ 14.110	€ 3.085
Bunnik	-€ 7.563	€ 2.224	€ 10.448	€ 5.110
Bunschoten	-€ 7.164	€ 3.132	€ 54	-€ 3.978
Leusden	€ 17.590	€ 4.406	€ 1.463	€ 23.459
Nijkerk	€ 26.267	€ 6.197	€ 6.570	€ 39.035
Renswoude	-€ 395	€ 755	€ 3.558	€ 3.918
Scherpenzeel	-€ 947	€ 1.445	€ 7.516	€ 8.014
Woudenberg	-€ 1.926	€ 1.893	€ 9.765	€ 9.732
Zeewolde	€ 9.890	€ 3.282	-€ 618	€ 12.554
Totaal	€ 44.650	€ 31.632	€ 24.646	€ 100.928

Bijlage 1 Nevenactiviteiten leden rekenkamercommissie

Deze bijlage bevat een overzicht van de beroepsmatige en nevenactiviteiten van de voorzitter en de leden van de rekenkamercommissie – naast de activiteiten die zij verrichten voor de rekenkamercommissie.

Overzicht van beroepsmatige en nevenactiviteiten		
Naam	Functies	Bezoldigd
J.P.P. van Dort (voorzitter)	Directeur Van Dort Organisatieadviseurs BV te Nieuwegein	Ja
	Voorzitter Raad van Toezicht SWK groep te Berkel en Rodenrijs	Ja
	Voorzitter Raad van commissarissen van de Woningcorporatie De Kernen te Hedel	Ja
	Voorzitter Raad van commissarissen van de Woningcorporatie Arcade te Naaldwijk	Ja
M.G. Visser (lid)	Directeur Maatschappelijke Ontwikkeling bij de gemeente Gouda	Ja
R. Kamphues (lid)	Directeur van Adviesbureau Kamphues te Katwijk	Ja
	Gedelegeerd bestuurslid (penningmeester) namens de gemeente Katwijk in de Stichting Beheer Hockey Faciliteiten en de Stichting Beheer Atletiek Faciliteiten	Ja
J.G.W. Scheltinga (lid)	Manager Service & Control bij de Stichting Bodemsanering NS te Utrecht	Ja
	Raadslid gemeente Utrechtse Heuvelrug	Ja
	Lid ledenraad Rabobank Utrechtse Heuvelrug	Ja
	Lid redactie Financiële Verhoudingen Overheden (Kluwer) te Alphen aan de Rijn	Ja
F.T. van de Vlierd (lid)	Strategisch financieel adviseur bij de Gemeente Veenendaal	Ja
	Extern lid rekenkamercommissie gemeente Utrechtse Heuvelrug	Ja